

Det trækker op til storm hos bygge-SMV'erne

TEMAANALYSE

Byggebranchens humør er faldet markant sammenlignet med sidste år. Aktiviteten forventes at falde yderligere, og det kan medføre flere konkurser, end vi allerede har set. Det er begyndt at trække op til stormvejr i byggebranchen.

Det trækker op til storm hos bygge-SMV'erne

Dato: 27. september 2022

Pessimismen hos byggebranchen er steget markant sammenlignet med sidste år. Avancen hos bygge- og anlægsbranchen nåede i år et rekordlavt niveau jf. [SMVdanmark 2022](#). Byggevirkomhederne er primært udfordret af stigende materialepriser, som i lang tid har udhulet indtjeningen grundet branchens fastpriskontrakter. Nu har rentestigninger, et fald i huspriserne og svækket købekraft hos forbrugerne også bidraget til pessimismen i branchen.

Hovedpointer fra undersøgelsen

- Optimismen hos bygge- og anlægsbranchen er helt i bund. Næsten hver 3. bygge-SMV forventer lavere resultat i år sammenlignet med sidste år.
- Forventningerne til virksomhedens aktivitet over de næste 3 måneder falder drastisk, sammenlignet med de seneste 10 år.
- Antallet af opgavetilbud er faldet markant over de seneste 3 kvartaler. Seneste opgørelse for 2. kvartal 2022 ligger 23 pct. under niveauet sidste år.
- Imens den samlede byggeaktivitet falder, stiger antallet af energiforbedrende opgaver.

Andel af bygge-SMV'er som forventer et fald i aktiviteten:

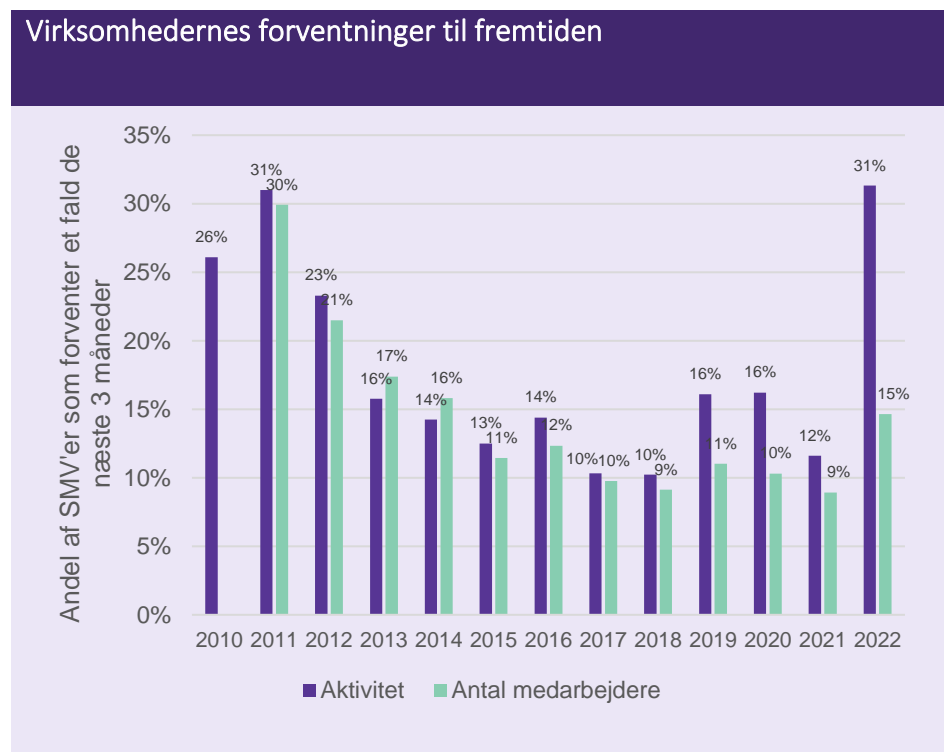
31%

Byggebranchen ser pessimistisk på fremtiden

Bygge- og anlægsbranchens humør er helt i bund. Andelen af virksomheder som forventer nedgang i aktiviteten over de næste 3 måneder, er den højeste i 10 år. De lave forventninger til fremtiden er ildevarslende, idet aktiviteten i byggebranchen allerede er faldet en hel del jf. SMVdanmarks [analyse](#).

Samtidig forventer hver 6. byggevirksomhed, at antallet af medarbejdere falder over de næste 3 måneder. Det er en stor stigning sammenlignet med tidligere år, hvor branchen har været præget af mangel på arbejdskraft og vidner altså om, at byggebranchen går en markant mere stille tid i møde.

Byggebranchen forventer fortsat faldende aktivitet

Spørgsmål:

Figur 1

Forventninger til aktiviteten:

Hvordan vurderer du, at aktiviteten i din virksomhed vil være om 3 måneder sammenlignet med i dag?

Forventninger til medarbejdersituationen:

Hvordan vurderer du, at medarbejdersituationen i din virksomhed vil se ud om 3 måneder sammenlignet med i dag? NB! Datamangel i 2010.

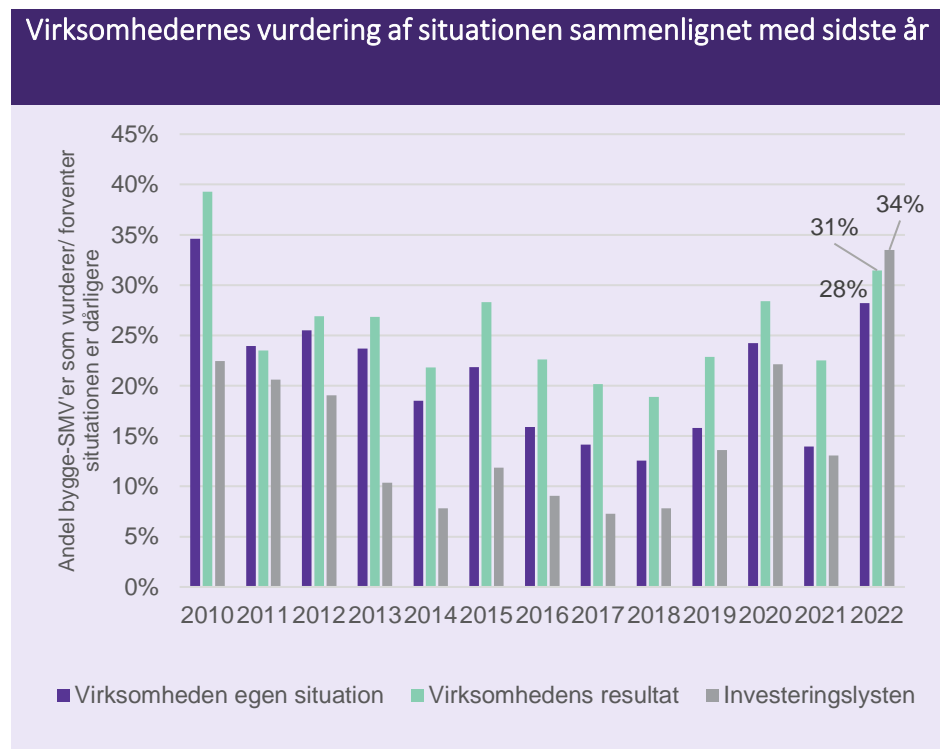
Anm: 2010 er det tidligste opgjorte år med data.

Kilde: SMVdanmarks konjunkturanalyse

Næsten hver 3. bygge-SMV forventer lavere resultat i år sammenlignet med sidste år

Flere og flere SMV'er i bygge- og anlægsbranchen ser sort på virksomhedens egen generelle situation sammenlignet med sidste år. 28 pct. af virksomhederne vurderer, at virksomhedens generelle økonomiske situation er forværret sammenlignet med sidste år. 31 pct. forventer at årets resultat bliver lavere i 2022 sammenlignet med sidste år. Disse tal ligger på et historisk højt niveau, kun overgået af 2010, som er det tidligste år med data.

Investeringslysten er faldet drastisk sammenlignet med sidste år. 34 pct. mener, at det er mindre fordelagtigt at investere i produktionsudvidelser på nuværende tidspunkt sammenlignet med sidste år. Den andel ligger langt over de historiske niveauer.

Spørgsmål:

Figur 2

Vurdering af virksomhedens generelle økonomiske situation:

Hvordan vurderer du virksomhedens generelle økonomiske situation på nuværende tidspunkt i forhold til samme tidspunkt for et år siden?

Forventninger til virksomhedens årsresultat:

Hvordan forventer du på nuværende tidspunkt, at virksomhedens resultat/overskud for 2022 bliver i forhold til 2021?

Investeringslysten:

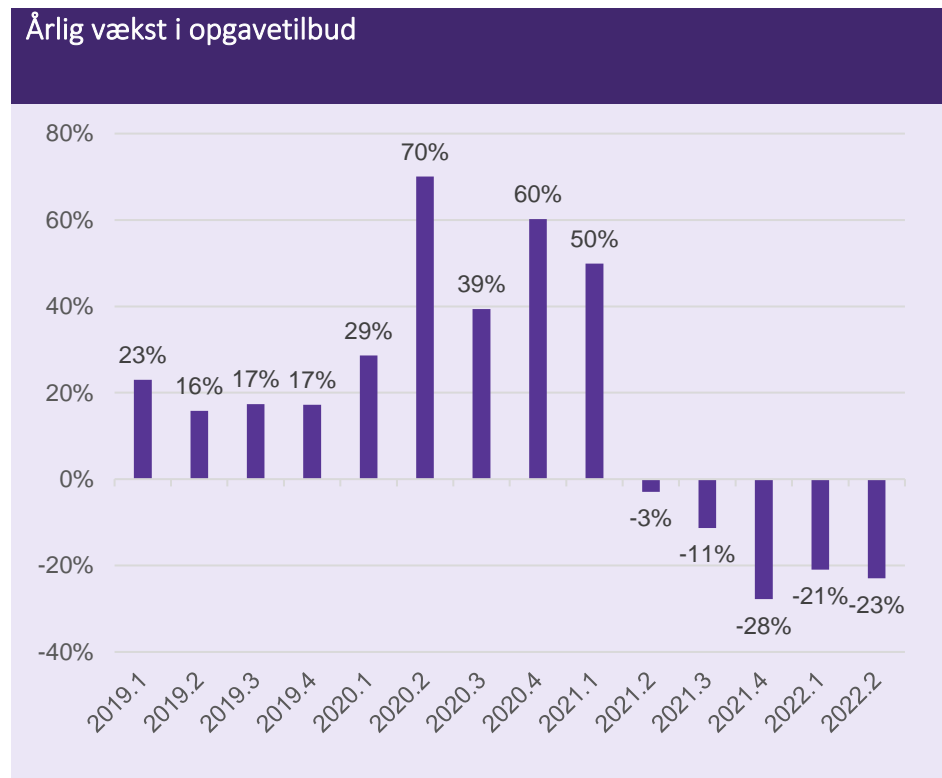
Hvor fordelagtigt mener du, at det er at investere i produktionsudvidelser på nuværende tidspunkt i forhold til samme tidspunkt for et år siden?

Kilde: SMVdanmarks konjunkturanalyse

Byggeriet går en stille tid i møde

Aktiviteten i byggeriet er faldet markant i første halvår af 2022 jf. SMVdanmarks [analyse](#) fra 2022. Det gælder særligt for erhvervsbyggeriet, som nu ligger rekordlavt siden statistikkens begyndelse fra 1998. Kigger man fremad, ser man ind i en yderligere opbremsning. Ved hjælp af en opgørelse fra 3byggetilbud, som er Danmarks største formidler af bygge- og renoveringsopgaver, fremgår det, at antallet af opgavetilbud faldt med 23 pct. sammenlignet med sidste år. Det er en tendens, vi har set over de seneste 3 kvartaler med årlige fald på mere end 20 pct. Bemærk, at væksten i antallet af opgavetilbud hos 3byggetilbud kan skyldes, at virksomheden har taget markedsandel.

Drastisk fald
i antallet af
opgavetilbud.

Kilde: SMVdanmark pba. 3byggetilbud

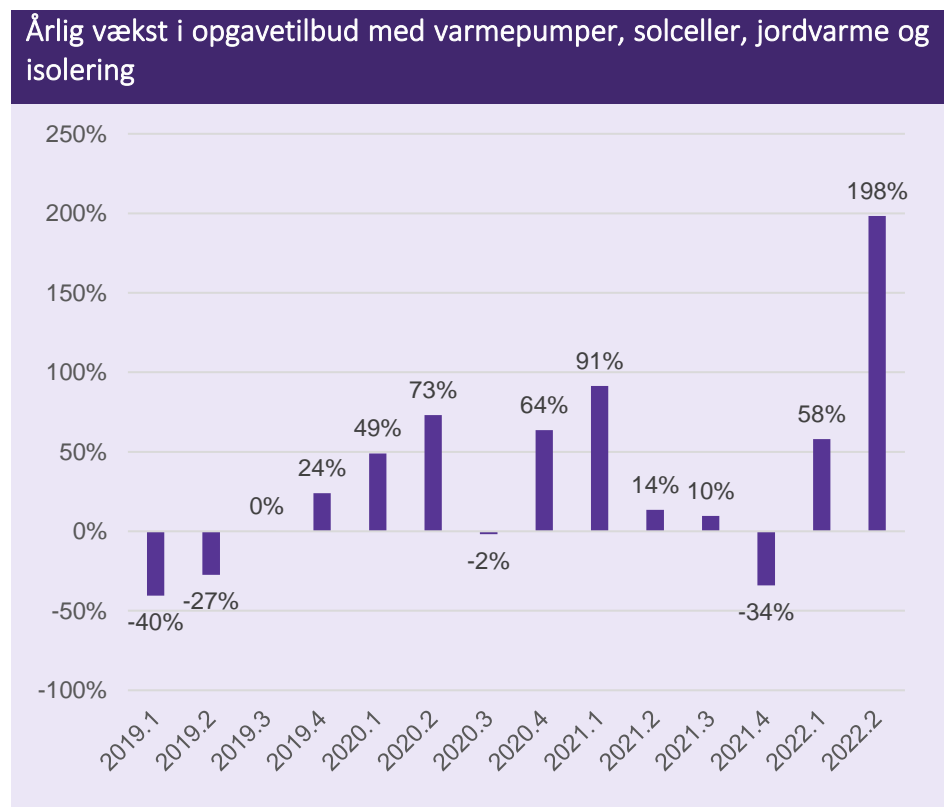
Figur 3

Anm.: 3byggetilbud.dk er Danmarks største formidler af bygge- og renoveringsopgaver og formidlede i 2021 mere end 70.000 opgaver.

Enorm stigning i efterspørgslen på energieffektiviserende initiativer

Positivt med vækst i energieffektiviserende initiativer

Mens det totale antal byggetilbud er faldet markant over de sene 3 kvartaler, og den samlede byggeaktivitet også er faldende, ses en vækst inden for energieffektiviserende byggeopgaver. I 2. kvartal 2022 steg antallet af opgavetilbud på energieffektiviserende initiativer med 198 pct. sammenlignet med sidste år. Energieffektiviserende initiativer dækker over varmepumper, solceller, jordvarme og isolering.

Kilde: SMVdanmark pba. 3byggetilbud

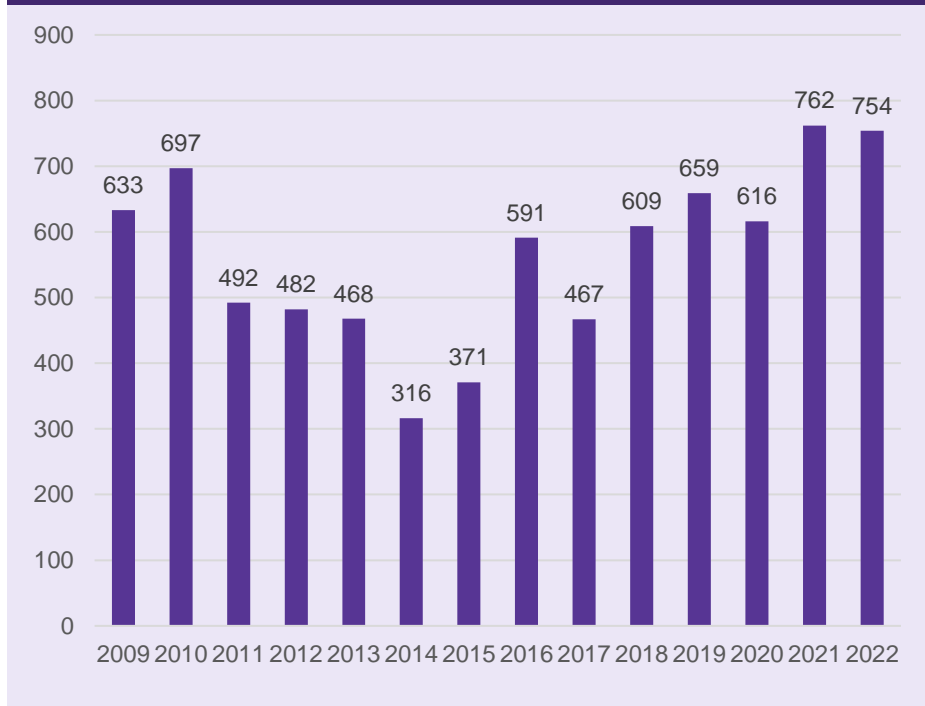
Figur 4

Anm.: 3byggetilbud.dk er Danmarks største formidler af bygge- og renoveringsopgaver og formidlede i 2021 mere end 70.000 opgaver.

Mange virksomheder må dreje nøglen om

754 virksomheder i bygge- og anlægsbranchen er siden årets begyndelse gået konkurs. Sidste år var tallet en smule højere over samme periode, men på samme niveau. Alligevel er situationen mere kritisk nu, end den tidligere har været. Det skyldes, at flere af de bygge- og anlægsvirksomheder som nu går konkurs har flere ansatte, hvorfor mange personer mister deres job. Konkurserne hænger i høj grad sammen med de momslån, virksomhederne gjorde brug af for at klare sig igennem corona jf. SMVdanmarks [analyse](#) fra 2022.

Antal konkurser i perioden januar-august

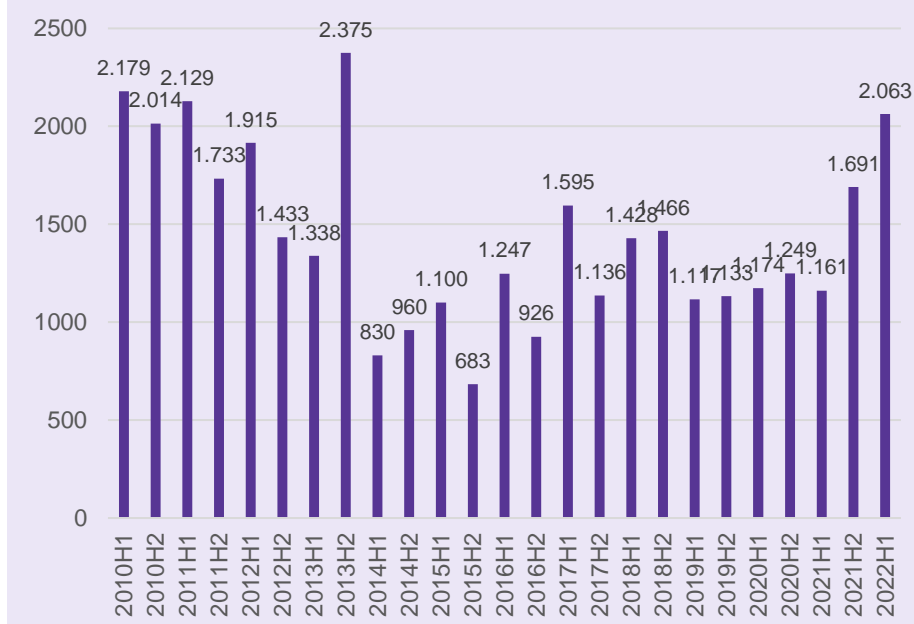

Kilde: SMVdanmark pba. Danmarks Statistik

Figur 5

I 2021 var konkurstillene præget af mange meget små virksomheder og to enkelte store virksomheder med mellem 150-350 ansatte hver. I 2022 bærer konkursstatistikken præg af mange konkurser i mange mellemstore virksomheder med mellem 50-99 ansatte. Antallet af tabte jobs i første halvår har ikke ligget så højt i 10 år.

Antal tabte jobs i Bygge- og anlægsbranchen

Kilde: SMVdanmark pba. Danmarks Statistik

Figur 6

Anm.: Det større jobtab i 2013 skyldes primært konkursen hos Pihl & Søn med sine mellem 500-999 ansatte.

Konklusion og politikforslag

Byggebranchens humør er faldet markant sammenlignet med sidste år. Det gælder både deres forventninger til virksomhedens aktivitet, årsresultat og antallet af medarbejdere i fremtiden.

Antallet af opgavetilbud er faldet drastisk over de seneste 3 kvartaler. Seneste opgørelse for 2. kvartal 2022 ligger 23 pct. under niveauet sidste år. Det vidner altså om, at bygge- og anlægsbranchen går en hård tid i møde.

SMVdanmark foreslår følgende 3 initiativer, for at holde hånden under byggeriet i en svær tid.

- i) Kommunerne skal lave en fast-track ordning for at reducere byggesagsbehandlingstiden for energieffektiviserende initiativer.
- ii) Kommunerne skal opprioritere sagsbehandlingen af byggesager. Der bliver spildt 2,1 millioner dage årligt på unødigt lang sagsbehandlingstid i byggesager jf. [SMVdanmark 2022](#). Der er derfor et kæmpe potentiale for at mindske sagsbehandlingstiden.
- iii) Energieffektiviseringspuljerne bør omtænkes og uddeles via et grønt investeringsfradrag.

Kontakt

Konsulent Lasse Lundqvist, tlf. 41 29 20 09, lundqvist@SMVdanmark.dk.
SMVdanmark, september 2022